

bilo dalje časa nazaj, so ga šli iskat in so ga našli mrtvega z zlomljenim tilnikom v mali vodi. Fantu je spodrsnilo pri skoku preko vode, je padel vznaki in pri tem ga doletela smrtna nesreča.

Smrtno je poškodovani težak voz posestnika Hrovata iz Češnic pri Zagradu v okolici Žužemberka. Smrtno poškodovani je bil pred kratkem na lovu obstreljen, padel je za tem pri prekrievanju hiše zelo globoko in v tretje ga je zasačila smrt pod vozom, ki je bil s hrasti naložen.

Nov Zeppelin »L. Z. 128« gradijo z vso naglico. Novo zračno ladjo bo gnalo 3400 konjskih sil in število ladjic za stroje bo znižano od 5 na 4.

Double za plašče po 68 Din dokler traja zaloge v Tekstilnem bazarju, Maribor.

Pameten gospodar in pameina gospodinja se vedno trudita, da je družina dobro in skrbno oblečena, ker le tako jo obvaruje prehlada in raznih bolezni, ki so nesreča v hiši. Radi tega mora vsaka skrbna mati paziti, da se otroci ne prehlade, mora jih dobro obleči in obuti. Za mal denar pa zanesljivo dobro in trpežno oblečete sebe in družino v Trgovskem domu Stermecki, Celje.

R. I. Petek odvarja v Panonski ulici v Ptuj, v hiši g. Alojzij Brenčiča (nasproti pošte) novo trgovino s steklom in porcelanom, okvirji in vrezavo šip itd. ter jo našim čitateljem in naročnikom najtopleje priporočamo.

Velike jaslice iz lesa za cerkev se dobijo po zelo ugodni ceni in pogoji v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Zupni uradi, ki se zanimajo za to, naj pišejo po ponudbo.

Sv. Miklavž bo letos kupoval sledeče: šolske potrebščine, pa lepe povestice. Tam, kjer je bogat, naj kupi Karl Maya. To bo veselja in čitanja za mlade in stare. Za Miklavža bodo že vse tri knjige Winnetou v posebni izdaji, z večbarvno naslovno sliko gotove. Cena knjigi posebne izdaje je Din 75.—. Tam, kjer pa bolj varčuje, bo pa kupil povesti Male knjižnice. Dosedaj je izšlo že sedem zvezkov: Hrabri krojač, V zemlji prilikavcev, Aladin, Tone Palčič, Doživljaji starega zajca, Dva soseda, Nesrečni kraljevič. Vsak zvezek ima 32 strani, najmanj 10 slik in stane samo Din 2.—. (Pri naročilu je poslati denar ali znamke naprej.)

Kaj pa bo prinesel našim gospodarjem in gospodinjim? Kaj drugega, kot žepni koledar, vezan v celoplastno, gospodarju Kmetški koledar, gospodinjji pa Gospodinjški koledar. (Pri naročilu je poslati za koledar Din 10.— v denarju ali znamkah naprej.)

Vse te knjige se dobijo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsem dekličkim in Marijinim družbam. Na vodstva Marijinih družb smo razposlali Gospodinjški koledar na vpogled. Članice, dajte si ga ogledati. Videle boste, da vam bo zelo ugajal. Zberite skupno naročilo po Din 10.— za koledar in pošljite, da koledar prejmete! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

*

Vojna na otoku.

Na naši materi zemlji doživljamo baš sedaj dve odkriti vojni: v Mandžuriji in na francoskem otoku Korzika. Prvi oboroženi spopad ni po mnenju družstva narodov nič drugega nego le navaden spor, četudi je njegov obračun zelo krvav in zamotan. Kar se pa tiče vojne na Korziki, je bila napovedana vnaprej in tudi temeljito pripravljena z bojnimi križarkami, tanki težkimi topovi na suhem ter na morju, z letali in generalnim stabom. Otok Korzika je bil vojaško seden in blokiran. Glavno mesto Ajaccio je bilo odrezano od sveta, nikdo ni smel mesta zapustiti. Nad celim otokom je bilo proglašeno vojno stanje. Pri tej vojni je šlo za pokončenje štirih banditov, ki so strahovili

DOBRO TOALETNO MILO

ne sme samo prijetno dišati, temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očiščujoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Seif. 8.

celo ozemlje. Ti strahovalci Korzike so: Spada, Caviglioli mlajši, Torre in Bornea. Dve drugi veličini korzičanskih tolovajev: Caviglioli starejši in Bartoli sta bila ustreljena. Kljub temu, da so napovedali Francozi gospodarjem Korzike vojno, gledajo poznavalci otoka na francoski oboroženi nastop z večjim nezaupanjem. Resni ljudje so mnenja, da ne gre, da bi se posluževali glede Korzike istega načina srtahovanja tolovajev, kakor je običajen ter uspešen drugod. Na Korziki v'adajo še tudi danes srednjeveške razmere, ko so bili strah in trepet mirnega prebivalstva roparski vitezi. Mišljenje Korzičanov je povsem drugačno nego Francozov. Korzičani se še danes ravnaajo po zakonih tretje francoske republike. Vsak od njih bi bil rad veliki Napoleon, ki bi narekoval svoje lastne postave. Korzičan brani svojo čast, svojo ljubezen, denar in posest z orožjem v roki. In to korzičansko orožje je karabinka, ki se kaj rada in pogosto sproži. Kak posel bi naj vršila na otoku policija, tega Korzičan nikakor ne razume.

Tokrat pa hočeta policija in žandarmerija temeljito končati že dolgo napovedano in skrbno pripravljeno nalogo. Francoska vlada je že davno sestavila sezname sumljivih Korzičanov. Celovojno akcijo so pripravljali Francozi 6 mesecev in sedaj prepeljavajo na tovornih avtomobilih Korzičane iz vseh koncev otoka v ječe v glavnem mestu Ajaccio. Pod ključ mora vsakdo, ki je osumljen, da je na kakoršenkoli način v zvezi s tolovajstvom. V zapore morajo starci, ženske in mladina... Ako bodo vstrajali Francozi na stališču pravice in zakona, bodo morali zapreti vse Korzičane.

Pariška vlada je oznanila svetu, da je Korzika navdušeno pozdravila vojni pohod. To pa nikakor ni istina. Nikdar ne bo odobral Korzičan, ako se vmešava v njegove zadeve: žandar, sodnik in general. Tokrat lahko obesijo in postrelijo vse korzičanske bandite, prihodnje leto bo tolovajstvo ponovno vstalo. Na Korziki bodo vedno razžaljenja časti in razni drugi prepiri, ki se poravnavaajo po bogznaj od koga in kedaj podedovanem »posebnem« načinu.

*

Ne odlagajte!

Zahtevajte še danes ugodne ponudbe in po nizki ceni vsakovrstna sadna drevesa in vinske trte od drevesnice J. Gradšnik, Šmarjeta, pošta Celje.

Kotnik Zorko:

Vtisi s poučnega potovanja živinorejcev v Avstrijo.

(Dalje.)

Besedo je še prevzel predsednik dež. kult. sveta, ki je razstavljalcem častital na napredku, obenem pa jim pridočil težkoče, ki čakajo kmeta. Kajti tudi pred koroškega kmeta stopa kriza in ga tira v čimvečjo zadolženost. Rotil je kmete, da naj se še bolj združijo, kajti le v skupnosti se bodo obvarovali grozečega propada. Pravi, da mu je predobro znano, kolika bremena nosijo danes kmetje. Nobeden ne računa s tem, koliko prenočišč, koliko kosil, večerij da danes kmet brezplačno onim ti-sočim, ki so brez dela in jela. In vendar je to veliko socialno delo! Med drugim omenja, da so danes taki časi, ko na cesti ne srečate navadno le brezposelnega in eksekutarja. Prosi kmete, da naj vzdržijo, kajti če postane kmet malodušen in začne popuščati, je zapisa propadu vsa država.

Nagrade same se sučejo okrog 15—35 šilingov. Najlepša krava dobi takozvano Ehrenglocke — in ga nosi toliko časa, da je ne spodrine kaka druga, ki je pri prihodnji razstavi spoznana za najlepšo.

Po razstavi smo se podali na vzorno posestvo Mayerhofen. Najprvo smo si ogledali žganjarino. Tu izdelujejo špirit. Razumljivo je, da radi tega porabijo velike množine krompirja. Na posestvu samem se pridelala nad 60 vagonov krompirja, ostanek dokupijo. V hlevu, ki je moderno urejen, pa stoji 200 glav živine. Cevi iz tovarne so pod zemljo napeljavane v hlev in tamkaj spravijo te odpadke (gosta tekočina) v male vagončke ter po tračnicah h koritu in to polivajo po krmi. Živina te ostanke rada poje. — Ogledali smo si tudi pisarno, kjer se vodi rodovnik in druge potrebne knjige za ves okoliš.

Zvečerilo se je in podali smo se peš nazaj v Breže, kjer smo imeli svoja prenočišča.

24. september.

Ta dan smo namenili v to, da se podamo v kraj, po katerem ima marijadvorska pasma svoje ime, to je v Mariahof na Zgornjem Štajerskem. Najel smi si avto v Brežah in se podali tjakaj. Cena vožnji ni bila pretirana. Od Brež v Mariahof in nazaj v Celovec 52 Din na moža, kar je vsekakor poceni. Saj smo si gredeč lahko ogledali velik del Koroške in nekaj Štajerske.

Tudi v Mariahofu se je vršila razstava živine. Ves potek razstave je bil isti, ko v St. Salvatorju, zato je ne bom podrobneje opisal. Omenim naj le, da smo videli na razstavi kravo, ki da letno nad 7500 kg mleka. Seveda je bil prisojen tej kravi častni zvonec. — Da ni manjkalo godbe na pihala, se razume samo ob sebi.

Ogledali smo si tudi posestvo Mariahof, po katerem ima marijadvorska pasma svoje ime. Zanimivo pa je, da je ta živina prišla v ta kraj le potom živinske kupčije in da je smatrati to živino kot potomstvo goveda bele barve, ki so ga redili svojčas Slovenci. (Glej brošuro: 20 Jahre Verband der Mariahofer Viehzuchtgenossenschaft in Obersteiermark.)

Opoldne nam je priredila zadruga izborno kosilo na svoje stroške.

Ko smo si vse ogledali, smo se podali na počti proti domu. Iz Mariahova do Celovca smo rabili nekaj nad 2 uri. Ker pa je bilo do odhoda

še dovolj časa, smo se z avtobusom peljali do Vrbskega jezera. Mnogo izmed udeležencev ga še namreč ni videlo. Ob 5. uri 25 minut nas je odpeljal vlak iz Celovca proti domu. Vsi, ki smo jih dobili med ekskurzijo, nam bodo ostali še dolgo v spominu.

Naj bo omenjeno, da nam je šla oblast, kakor tudi drugi ljudje, prijazno na roko. Povsodi so nas lepo sprejeli, za kar jim naj bo na tem mestu izražena prisrčna zahvala.

(Dalje prihodnjič.)

★

Vprašanja in odgovori.

J. V. v M.

Kdo je dolžen plačati odmeritev pri kupčiji z zemljiščem?

Odgovor:

Navadno tisti, ki kupi. Prodajalec samo tedi, če je sklenil tak dogovor. Stroški odmeritve bodo najcenejši, ako počakate na dan, ko bo imel zemljemerec še kak drug posel v vašem kraju.

G. J. v P.

Na banovino sem vložil prošnjo za podporo, ker sem šmarnico precepil. Zdaj pa ni nobenega odgovora. Kaj je vzrok?

Odgovor:

Sedež banovine je v Ljubljani. Če bi hoteli mi za vzrok poizvedeti, bi morali vložiti posebno prošnjo, je boljše, če potem občine ponovno prosite za rešitev svoje prošnje.

M. K. v M.

Katere predmete mora znati, kdor hoče napraviti izpit čez 4 razrede gimnazije?

Odgovor:

Oglasiti se morate pri ravnateljstvu dotične gimnazije, kjer mislite delati izpit. Vprašajte pa tudi, koliko bo to stalo?

I. N. v J.

Ali lahko župan sam odredi kuluk, kadar hoče?

Odgovor:

Za občinske ceste odredi občinski odbor ali župan. V vašem slučaju gre za občinsko cesto. Torej je imel prav. Ako mislite, da je pre-

več od vas zahteval, se pritožite na srezko načelstvo.

J. M. v O.

V domači posojilnici v Štrigovi moram plačati 14% za posojilo. Kje bi dobil cenejše %?

Odgovor:

V času pomanjkanja denarja vam nobena posojilnica ne bo mogla pomagati. Obrnite se na hipotekarno banko. Tam bo morala nekaj ceneje.

B. F. v Sv. B.

Nekemu sem naredil obleko, pa mi je ni plačal. Zadržal sem mu sukno. Zdaj ga ni od nikoder. Ali lahko sukno prodam?

Odgovor:

Pišite mu še enkrat priporočeno pismo, če do tega in tega dneva ne pride, boste v smislu dogovora sukno prodali. Če ga ne bo, pa lahko prodate.

I. K. v J.

Mehanik mi je popravil kolo in dal še razne stvari poleg, česar nisem naročil. Sedaj po enem letu me pa terjajo za plačilo teh reči.

Odgovor:

Vi bi morali tedaj takoj nazaj dati ali zahtevati, da odstrani tiste odvisne reči. Ako pa ste jih sprejeli, ste pač odobrvali, da jih je vam dodal. Zato ste dolžni plačati.

J. I. v Š.

Čigava je trava ob banovinski cesti? Jo moramo res plačati, če jo kosimo? Saj hodimo na kuluk!

Odgovor:

Trava na zemljišču, ki se spada k banovinski cesti, je pač banovinska in je cestarjem oddana. Jo je pa tako malo, da zaradi nje ni treba prepira.

Isti:

Preje smo imeli navado, da smo v jeseni vsi skupaj pašli. Sedaj pa imamo nekateri boljše travnike. Ali lahko prepovemo, da ne smejo po naših travnikih pasti?

Odgovor:

Skupna paša na skupnem svetu se ne more prepovedati, je treba svet preje razdeliti v last. Tam, kjer pa imate že vsak svoj svet, pa seveda lahko prepoveste pasti po vašem.

M. V. v B.

Imamo zamotano zadevo glede dedščine.

Odgovor:

Smo pregledali vaš slučaj. Sami si ne boste znali pomagati. Potrebujete, ako želite tožiti, odvetnika, ker so te vrste tožbe najtežje.

L. Š. v G.

Ali smem sam zmetati dimnik ali moram res to pustiti dimnikarju?

Odgovor:

Ker ste popolnoma na samem, lahko zmetate sami. Ako bi vas dimnikar nadlegoval, prijavite slučaj srezkemu načelstvu.

★

Pletnine in tkanine iz volne

zahtevajo drug način pranja kakor bambaževinaste in lanene.

Predvsem je treba zelo naglo prati in ne sme se blago mencati, temveč samo stiskati in mečkati. Uporabiti je le mlačno vodo in dovoljšno množino. Tako lug kakor zadnja voda za izpiranje mora imeti isto toploto, ne da bi se morda pralo v vročem lugu in izplahnjevalo v mrzli vodi. Roba se nikdar ne namili. Napravi se lug iz mila na ta način, da se drgne kos mila med rokami v vroči vodi. V mrzli vodi se milo ne raztopi. Lug se nato z roko speni, kar je znamenje, da se je milo res razstopilo. Lug se hladi do mlačnosti, ali se mu prilije toliko mlačne (ne mrzle) vode, da je prav.

V mlačnem lugu se mečka roba. Posebno umazana mesta večkrat in temeljito. Izplaknuje se v več vodah, kakor že povedano iste toplote kakor lug. Poslednji vodi se doda salmijakovec (eno žlico na 10 l vode), ki ima to lastnost, da razrahlja fine volnene nitke.

Volneno blago in posebno še pletenine se nikdar ne ožemajo (ovijajo), temveč stisnejo med rokami. Vrv ali celo plot nista primerna za obešanje jopic in pletenin, ker se blago razvleče

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

VII.

V avgustu mesecu.

Po deželi še strašna, moreča vročina. Kakor vse druge vire tolažbe in pomoči, je srd božji zaprl tudi zatvornice neba, da ni smelo in moglo dati dežja. Polje je v vročini gorelo, vse ozračje je puhtelo težke, dušiče soparice. Zemlja je pokala, da so vse križem zevale široke, globoke rane. Trava, kar je ni bilo solnce že povsem požgalo, je rumenela, se zvijala, prasketala. Kakor ljudje pod koso deklet božje, črne smrti, so poljski pridelki, kar jih je pač bilo, umirali pod pekočimi žarki solnca.

»Katerih ne bo pomorila kuga, bodo pomrli od lakote,« so trepetali ljudje. »Pa nas bo Bog res vse uničil, nikogar se usmilil!«

Na Veliko gospojnico popoldne je bila minoritska cerkev spet polna vernikov, povsem zbeganih, v cerkvi iščočih tolažbe in pomoči.

Krščanski nauk je imel sam oče gvardian. Proti volji so se mu oči s solzami zalile, ko je stopil na

prižnico in je videl pred seboj to plašno, drhtečo množico. Kaj čudo, da je bila, ko je pričel govoriti, slednja njegova beseda usmiljenje, upanje in tolažba.

»... Zdi se, in od drugod prihajajo ista poročila, da strašni pokolj prenehava. In verujem, da je konec kazni božje blizu. Zakaj Bog, Stvarnik in Oče naš, nas ne bo vseh uničil, ne nas popolnoma iztrebil... Pri krvi Kristusovi, predragoceni, za nas grešnike preliti, ga danes spet prosim, rotim, naj se nas usmili! Pri sedmih pekočih ranah Matere njegovega edinorojenega Sina ga prosim in rotim, naj nam prizanese! Vemo, da smo nevredni; spoznavamo in pripoznavamo, da smo kazni zaslužili. A po neskončnem svojem usmiljenju naj prizanese! Naj prizanese materam, doječim, blagoslovljenim! Naj prizanese otrokom, čistim in nedolžnim. In zaradi čistih in nedolžnih, ki ga niso še nikoli žalili, nam grešnikom...«

Kakor je govoril na Vnebovzetje Marijino pater gvardian, se je res zdelo, da je že naslednje dni kuga ponehala.

Že so si ljudje oddihali, že so v novem upanju prosteje, veseleje zadihali.

A kakor bi smrt začutila, da se bliža konec krutemu njenemu vladanju, je proti koncu avgusta na novo zadivjala z vso neusmiljenostjo in močjo.

Tedaj je tudi v hiši žida Izerlina zavladalo gorje. Tako strašno gorje, da je Aron pozabil svojih zlat-

Črešnja.

Oče je umrl in je zapustil svojima sinovoma svoje imetje. Sinova sta si vse porazdelila, seveda ni slo mirnim potom, ampak z velikim preprirom, no, nazadnje je bilo posestvo razdeljeno. Se vrt pri hiši je bilo treba razdeliti. To sta izvršila tako, da sta natančno vzela vsak svojo polovico. Sredi vrta pa je stala črešnja. Čigava naj bo? Vsak izmed bratov jo je hotel imeti zase. Ko so bile črešnje zrele, je hotel starejši brat splezati na drevo, ali mlajši mu ni dopustil. Začel se je zopet prepir, v katerega sta se umešali tudi ženi obeh bratov. Tako so